

Letnik 1916.

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos CLXXXII. — Izdan in razposlan 14. dne novembra 1916.

Vsebina: Št. 381—383. 381. Ukaz, s katerim se začasno razveljavljajo carine za vojni klej za fabrikacijo papirja. — 382. Ukaz, s katerim se dovoljujejo pristojbinske oprostitve, da se pospeši podpisovanje petega avstrijskega vojnega posojila. — 383. Ukaz o ustanovitvi urada za prehranjevanje ljudi.

381.

Ukaz ministrstev za finance, trgovino in poljedelstvo z dne 3. novembra 1916. l.,

s katerim se začasno razveljavljajo carine za vojni klej za fabrikacijo papirja.

Na podstavi cesarskega ukaza z dne 24. septembra 1914. l. (drž. zak. št. 251) se porazumno s kraljevo ogrsko vlado, dokler se ne ukrene drugače, razveljavljajo carine nastopnih tarifnih števil z zakonom z dne 30. decembra 1907. l. (drž. zak. št. 278) razglašene pogodbene carinske tarife obeh držav avstrijsko-ogrske monarhije.

Iz t. št. 610, 611, 612 in 614: Z imenom „vojni klej“, „novi klej za papir“ i. dr. uvažana, iz živalskega kleja, beljakovin ali sličnih lepil in spojil, tudi s pridatkom dekstrina, skroba, rudninskih snovi i. dr. pripravljena nadomestila za smolo za klejenje papirja za papirnice na dovolilnice carine prosto.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Stibral s. r.

Marek s. r.

Clam-Martinic s. r.

382.

Ukaz finančnega ministrstva z dne 11. novembra 1916. l.,

s katerim se dovoljujejo pristojbinske oprostitve, da se pospeši podpisovanje petega avstrijskega vojnega posojila.

Na podstavi cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274) se ukazuje naslednje:

I. Najemanje hipotečnih posojil in zastavljanje hipotečnih terjatev.

§ 1.

(1) Za posojila, ki se najmejo za zastavbo nepremičnih reči ali hipotečnih terjatev, da se nabavijo gotovine, potrebne za podpisovanje petega avstrijskega vojnega posojila, se dovoljuje po pogojih, ustanovljenih v tem ukazu, oprostitvev od kolkovnin in neposrednjih pristojbin.

(2) Oprostitvev se more zahtevati ali

a) za znesek posojila, ki pri posojilih, izplačanih v gotovini, ne presega ene četrtine, pri posojilih, ki se izplačajo v zastavnih pismih,

pa ne polovice imenskega zneska petega avstrijskega vojnega posojila, ki ga je podpisal posojilojemnik, ali

- b) za znesek posojila, ki je večji, do polne imenske vrednosti petega avstrijskega vojnega posojila, ki ga je podpisal posojilojemnik.

§ 2.

- (1) Pristojbina prostost po § 1 se razteza:

1. Na listine zadolžnice, zastavne listine, prejemna potrdila in izbrisne listine, ki se izdadó, kadar se najema, obrestuje in vrača pogodovano posojilo,

2. na pismena poročila za zavarovanje teh posojil,

3. na poveritev podpisov v listinah, navedenih v št. 1 in 2,

4. na vloge za zemljiškoknjižni vpis ali izbris zastavne ali podzastavne pravice za ta posojila,

5. na zemljiškoknjižni vpis v št. 4 navedenih zastavnih pravic in podzastavnih pravic,

6. na zemljiškoknjižne izpiske in zemljiško-posestne pole, potrebne o priliki najetja posojila.

(2) Ugodnosti odstavka 1, št. 1, 2 in 5, se uporabljajo v tistih primerih, v katerih presega znesek najetega posojila v § 1, odstavek 2, lit. a ali b, oznamenjeni znesek, na delni znesek posojila, ki je enak temu znesku. Oprostitev po odstavku 1, št. 3, 4 in 6, veljajo le tedaj, ako znesek najetega posojila ni večji nego imenski znesek petega avstrijskega vojnega posojila, ki ga je podpisal posojilojemnik.

(3) Oprostitev, ki nastopi po odstavku 1, št. 5, obsega tudi vpisnino za varščino postranskih pristojbin, ustrezajočo oproščenemu znesku posojila.

§ 3.

(1) Pristojbina prostost po §§ 1 in 2 se more zahtevati le tedaj,

1. ako je iz listin in spisov, oznamenjenih v § 2, odstavek 1, razvidno, da naj služi posojilo, ki mu je podeliti ugodnost, v § 1 navedenemu namenu, in

2. ako se v primerih § 1, odstavek 2, lit. b, vrednostni papirji (titri) petega avstrij-

skega vojnega posojila, ki so se nabavili iz gotovin, doseženih z najetjem posojila, sklicujé se na ta ukaz, izročé v hrambo Avstrijsko-ogrske banki, c. kr. poštnemu hranilničnemu uradu, sodnemu depozitnemu uradu, banki, pripadajoči konsorciju za državne kreditne operacije, ali drugemu mestu, ki ga je odobrilo finančno ministrstvo. Ta hramba se more nadomestiti tudi z vinkulacijo podpisanih titrov vojnega posojila na ime posojilojemnika, ako se vinkulira tako, da se sme vinkulacija razveljaviti pred 1. dnem januarja 1921. l. le s pritrditvijo finančnega ministrstva.

(2) Po § 2 kolka proste listine in spisi morajo imeti na gornjem robu prve strani zaznamek: „Kolka prosto na podstavi § 2 ukaza finančnega ministrstva dne 11. novembra 1916. l. (drž. zak. št. 382).“

(3) Potrdilo o vinkulaciji, oznamenjeni v odstavku 1, št. 2, je po tarifni številki 102, lit. b, zakona z dne 9. februarja 1850. l. (drž. zak. št. 50) pogojno oproščeno kolka za listino; kolku za priloge ni zavezano.

§ 4.

(1) Posojilojemnik, kateremu so se dovolile ugodnosti po §§ 1 in 2, je do 31. dne decembra 1917. l. dolžen nasproti finančnemu oblastvu na njegovo zahtevanje se izkazati o posesti titrov petega vojnega posojila, ki jih je podpisal.

(2) Te dolžnosti je posojilojemnik odvezan, ako in dokler so vrednostni papirji (titri) vojnega posojila vinkulovani na njegovo ime tako, da se more vinkulacija razveljaviti v času do 31. dne decembra 1917. l. le s pritrditvijo finančnega ministrstva. Določila § 3, odstavek 3, se uporabljajo.

§ 5.

(1) Pristojbinske ugodnosti §§ 1 in 2 se izgubé:

1. Ako posojilojemnik ali posojilodavec ne prosi pravočasno (§ 6) pri finančnem oblastvu za pripoznavo pristojbinskih ugodnosti;

2. ako finančno oblastvo odreče pripoznavo ugodnosti, ker ni pogojev, določenih v tem ukazu;

3. ako posojilojemnik ne izpolnjuje v § 4 naloženih mu dolžnosti;

4. v primerih § 1, odstavek 2, lit. a, ako posojilojemnik v času do 31. dne decembra 1917. l. otuji vrednostne papirje petega avstrijskega vojnega posojila, ki ga je podpisal, s prostovoljnim pravnim pravilom med živimi:

5. v primerih § 1, odstavek 2, lit. b, ako posojilojemnik v času do 31. dne decembra 1920. l. dvigne vrednostne papirje petega avstrijskega vojnega posojila, ki jih je dal v hrambo enemu izmed hranišč, oznamenjenih v § 3, odstavek 1, št. 2, ali jih otuji s prostovoljnim pravnim pravilom med živimi ali ako doseže odpravo vinkulacije podpisanih vrednostnih papirjev pred 1. dnem januarja 1921. l. brez pritrditve finančnega ministrstva.

(2) Ako se izgubé pristojbinske ugodnosti, je treba dodatno pobrati kolkovnine in neposredne pristojbine, na katere se je raztezala oprostitev.

(3) Ugodnosti se ne izgubé v primerih prvega odstavka, št. 3, 4 in 5, ako se v šestdesetih dneh po pozivu, naj se dotičnik izkaže o posesti ali vinkulaciji vojnega posojila (št. 3) ali, ko je otujil ali dvignil vrednostne papirje ali ko se je odpravila vinkulacija (št. 4 in 5), dokaže, da se je vrnilo pogodovano posojilo. Ako obsega vračilo le del posojila, se razteza izguba na ostanek posojila, ki je še na dolgu.

§ 6.

(1) Za pripoznavo po §§ 1 in 2 zahtevanih pristojbinskih ugodnosti mora prositi posojilojemnik ali posojilodavec najdalje do 30. dne junija 1917. l. s kolka prosto vlogo pri finančnem deželnem oblastvu (finančnem deželnem ravnateljstvu, finančnem ravnateljstvu), v čigar uradnem področju je za posojilo zastavljena nepremičnina ali v primeru vkupne zastave glavni vložek, ako se je pa zastavila hipotekna terjatev, zanjo zastavljena nepremičnina ali v primeru vkupne zastave glavni vložek. Rok se more podaljšati iz ozira vrednih razlogov.

(2) Tej prošnji je treba priložiti:

1. Poverjen prepis v § 2, odstavek 1, št. 1 in 2, navedenih listin;

2. potrdilo podpisovalnice za vojno posojilo, da je posojilojemnik podpisal peto avstrijsko vojno posojilo, in o višini imenskega zneska petega avstrijskega vojnega posojila, ki ga je podpisal; nadalje

3. v primerih § 1, odstavek 2, lit. a, potrdilo v št. 2 navedene podpisovalnice o tem, da se ji je izplačal ali zapisal v imetek tisti del protivrednosti po posojilojemniku podpisanega petega avstrijskega vojnega posojila, ki se ne more nabaviti s posojilom, danim na vojno posojilo samo;

4. v primerih § 1, odstavek 2, lit. b, potrdilo podpisovalnice o tem, da se ji je izplačala ali zapisala v imetek protivrednost petega avstrijskega vojnega posojila, ki ga je podpisal posojilojemnik, nadalje potrdilo enega izmed hranišč, navedenih v § 3, odstavek 1, št. 2, da so se mu vrednostni papirji podpisanega petega avstrijskega vojnega posojila izročili v hrambo. Dokaz o hrambi se more nadomestiti z dokazom vinkulacije, oznamenjene v § 3, odstavek 1, št. 2.

(3) V sprednjem odstavku oznamenjene listine so, kolikor se jim ne podeli brezpogojna kolkovna prostost na podstavi § 20, po tarifni številki 102, lit. b, zakona z dne 9. februarja 1850. l. (drž. zak. št. 50) pogojno oproščene kolka za listine; kolku za priloge niso zavezane.

§ 7.

(1) Ako posojilojemnik docela ali deloma otuji peto avstrijsko vojno posojilo, ki ga je podpisal, pred časom, oznamenjenim v § 5, odstavek 1, št. 4 ali 5, s prostovoljnim pravnim pravilom med živimi ali ako ga dvigne pred časom, oznamenjenim v § 5, odstavek 1, št. 5, mora to naznaniti v § 6, odstavek 1, navedenemu finančnemu deželnemu oblastvu s kolka prosto vlogo v tridesetih dneh po otujitvi ali dvigu. Ako se ne izpolni ta dolžnost, ima to posledico, da je lestvici ustrezajoče in stalne pristojbine, ki se niso plačale, ker so se zahtevale pristojbinske ugodnosti, pobrati v trojni, vpisnine pa v dvojni izmeri (§§ 79 in 80 zakona z dne 9. februarja 1850. l. [drž. zak. št. 50]).

(2) Hranišče, v katerem so se položili vrednostni papirji vojnega posojila po § 3, odstavek 1, št. 2, mora vselej, kadar se predčasno dvignejo ali otujijo vrednostni papirji vojnega posojila, to takoj naznaniti finančnemu deželnemu oblastvu (§ 6, odstavek 1), sicer je odgovorno za pristojbine, oznamenjene v sprednjem odstavku.

II. Vračilo ali odstop hipoteknih terjatev.

§ 8.

(1) Za vračilo ali odplatni odstop hipoteknih terjatev, ki se zgodi, da se nabavijo gotovine,

ki so potrebne za podpisovanje petega avstrijskega vojnega posojila, se po pogojih, ustanovljenih v tem ukazu, dovoljuje oprostitve od kolkovnin in neposrednjih pristojbin.

(2) Pristojbinska prostost se more zahtevati le toliko, kolikor

1. ob vračilu hipotečnih terjatev znesek vrnjene terjatve,

2. ob odstopu hipotečnih terjatev odstopna cena

ne presega imenske vrednosti podpisanega petega avstrijskega vojnega posojila in služi za plačilo tega vojnega posojila.

§ 9.

(1) Pristojbinska prostost se razteza:

1. ob vračilu hipotečnih terjatev na prejemno potrdilo o vrnjenem znesku terjatve, na izbrisno listino, na poveritev podpisov v tej listini in na sodne vloge za izbris zastavne pravice za vrnjeno terjatev;

2. ob odstopu hipotečnih terjatev

a) na odstopno listino in na listino, v kateri odstopljeni dolžnik pripozna dolg, ter na poveritev podpisov v teh listinah;

b) na vlogo za zemljiškoknjižni vpis prenosa zastavne pravice za odstopljeno hipotečno terjatev;

c) na zemljiškoknjižni vpis, naveden v lit. b.

(2) Določila § 2, odstavka 2 in 3, se uporabljajo zmislu primerno.

§ 10.

(1) Pristojbinska prostost po §§ 8 in 9 se more zahtevati le tedaj, ako je dejanstvo, da mora vrnjeni znesek posojila (odstopna cena) služiti za nabavo gotovin, potrebnih za podpisovanje petega avstrijskega vojnega posojila, razvidno iz prejemnega potrdila o vrnjenem znesku terjatve ali iz izbrisne listine (iz odstopne listine).

(2) V § 9 navedene listine in spisi morajo imeti na gornjem robu prve strani zaznamek: „Kolka prosto na podstavi § 9 ukaza finančnega ministrstva z dne 11. novembra 1916. l. (drž. zak. št. 382).“

(3) Določila § 4 se uporabljajo zmislu primerno.

§ 11.

(1) Pristojbinske ugodnosti §§ 8 in 9 se izgubé:

1. Ako se ne prosi pravočasno (§ 12) pri finančnem oblastvu za pripoznavo pristojbinskih ugodnosti;

2. ako finančno oblastvo odreče pripoznavo ugodnosti, ker ni pogojev, določenih v tem ukazu;

3. ako tisti, kateremu se je vrnila hipotečna terjatev ali ki jo je odstopil, ne izpolni svojih dolžnosti po § 10, odstavek 3, ali ako otuji vrednostne papirje vojnega posojila, ki ga je podpisal, v času do 31. dne decembra 1917. l. s pristo-
voljnim pravnim pravilom med živimi.

(2) Izguba pristojbinskih ugodnosti ima posledico, da se dodatno poberejo kolkovnine in neposrednje pristojbine, na katere se je raztezala oprostitve.

(3) Ako se predčasno otujijo vrednostni papirji vojnega posojila (odstavek 1, št. 3), je zmislu primerno uporabljati določila § 7, odstavek 1.

§ 12.

(1) Za pripoznavo po §§ 8 in 9 zahtevanih pristojbinskih oprostitve je prositi najdalje do 30. dne junija 1917. l. s kolka prosto vlogo; rok se more podaljšati iz oziira vrednih razlogov. Poleg podpisnika vojnega posojila ima pravico prositi vsakdo, katerega bi zadela plačilna dolžnost glede pristojbin za listine, poveritve, vloge in vpise, označene v § 9.

(2) Prošnjo je poslati listemu finančnemu deželnemu oblastvu, v čigar uradnem področju je za hipotečno terjatev zastavljena nepremičnina ali v primeru vkupne zastave glavni vložek.

(3) Prošnji je treba priložiti:

1. Poverjen prepis prejemnega potrdila ali izbrisne listine o vrnjeni hipotečni terjatvi ali odstopne listine;

2. potrdilo podpisovalnice za vojno posojilo, da je tisti, kateremu se je vrnila hipotečna terjatev ali ki je odstopil hipotečno terjatev, podpisal peto avstrijsko vojno posojilo, in o višini imenskega vojnega posojila, ki ga je podpisal;

3. potrdilo podpisovalnice za vojno posojilo, o tem, da se ji je izplačala ali zapisala v imetek protivrednost v št. 2 navedenega vojnega posojila.

(4) V sprednjem odstavku oznamenjene listine so po tarifni številki 102, lit. b, zakona z dne 9. februarja 1850. l. (drž. zak. št. 50) pogojno oproščene kolka za listine; kolku za priloge niso zavezane.

III. Posojilo na vrednostne papirje vojnega posojila in na druge vrednostne papirje, potem na opravilne deleže družbe z omejeno zavezo.

§ 13.

(1) Ako dadó kreditni zavodi, hranilnice ali pridobitne in gospodarske zadruge v roku, določenem za plačilo vojnega posojila, posojilo na vrednostne papirje petega avstrijskega vojnega posojila za ta namen, da se nabavi podpisniku teh vrednostnih papirjev gotovina, ki je potrebna, da se plačajo, so ta posojila in njih morebitno podaljšanje ter listine, ki se izdadó iz tega povoda, oproščene kolkovnin in neposrednjih pristojbin.

(2) Ista ugodnost velja tudi za posojila na druge vrednostne papirje nego na titre petega avstrijskega vojnega posojila, za posojila na opravilne deleže družbe z omejeno zavezo, za podaljšanje teh posojil in za listine, ki se izdadó iz teh povodov, toda le toliko, kolikor znesek, ki se naj nabavi s tem posojilom, ne presega razlike med emisijskim kurzom (podpisno ceno) titrov petega avstrijskega vojnega posojila, ki jih je podpisal posojilojemnik, in zneskom, ki se more nabaviti s posojilom na te titre. Za morebitni večji znesek s posojilom na titre zagotovljenega posojila je plačati pristojbine po občih predpisih pristojbinskih zakonov.

(3) Določila sprednjih dveh odstavkov se zmislju primerno uporabljajo na tista posojila, ki jih da Avstrijsko-ogrska banka podpisnikom petega avstrijskega vojnega posojila, da vrnejo posojila, ki so jih izposodili pri drugih kreditnih zavodih, hranilnicah ali pridobitnih in gospodarskih zadrukah in ki so po sprednjih odstavkih pristojbine prosta, za čas do najdalje 31. dne decembra 1917. l.; isto velja o podaljšanju takih posojil, ki jih je dala Avstrijsko-ogrska banka, ako se

podaljšajo za čas do najdalje 31. dne decembra 1917. l.

(4) V listinah, ki se izdajajo o posojilih, s katerimi se ravna po sprednjih treh odstavkih pristojbine prosto, ter o njih podaljšanju, je počititi, da se je dalo posojilo za ta namen, da se nabavi podpisniku vrednostnih papirjev petega avstrijskega vojnega posojila gotovina, ki je potrebna, da jih plača. Listine morajo imeti na gornjem robu prve strani zaznamek: „Kolka prosto na podstavi § 13 ukaza finančnega ministrstva z dne 11. novembra 1916. l. (drž. zak. št. 382).“

(5) Izrečne pripoznave pristojbinske prostosti po sprednjih odstavkih po finančnem oblastvu ni treba izprositi.

§ 14.

Tisti kreditni zavodi, hranilnice ter pridobitne in gospodarske zadruge, ki se poslužijo pristojbinske prostosti po § 13, so od poteka zadnjega roka za vplačilo podpisanega zneska petega avstrijskega vojnega posojila počenši dolžni vsakočasno v tistih rokih, v katerih je po obstoječih predpisih izkazovati po tarifni številki 36, št. 1, lit. a in b, zakona z dne 13. decembra 1862. l. (drž. zak. št. 89) pristojbini zavezano poslovanje, predlagati finančnemu oblastvu sumarne izkaze o posojilih in podaljšanju, s katerimi se ravna pristojbine prosto po § 13. V tem izkazu je navajati tekoče številke izvirnih zapisov, ki jih piše zavod (zadruga), tako, da je finančnemu oblastvu mogoče z vpogledom v te zapise preiskusiti, ali se pravilno uporablja § 13. Prvi sumarni izkaz, ki ga je podati, se mora raztezati na poslovanje za čas izza dne, katerega dobi ta ukaz moč. Na te izkaze in na popreskušnjo, ki jo opravi finančno oblastvo, se zmislju primerno uporablja § 12 zakona z dne 13. decembra 1862. l. (drž. zak. št. 89).“

IV. Posojila na police.

§ 15.

Za predujme na police (posojila na police) in za plačila obresti takih posojil ni po pogojih, oznamenjenih v § 16, plačevati v § 1, odstavek 1, št. 3, cesarskega ukaza z dne 15. septembra 1915. l. (drž. zak. št. 280) določene pristojbine, ako se porabi posojeni znesek za nabavo gotovin, ki so potrebne, da se podpiše peto avstrijsko vojno posojilo.

§ 16.

(1) Pristojbinska prostost po § 15 je odvisna od naslednjih pogojev:

1. Pristojbinska prostost gre le tistim posojilom na police, ki se dadó v času od dneva, katerega se razglasi ta ukaz, do zadnjega dneva roka za podpisovanje petega avstrijskega vojnega posojila.

2. Zavarovalnice, ki zahtevajo pristojbinsko prostost za posojila na police, so dolžne podpisati za vsakega izmed posojilojemnikov imenski znesek vojnega posojila, ki je vsaj enak znesku danega posojila na police.

3. V št. 2 navedene zavarovalnice morajo najlajše do 30. dne junija 1917. l. predložiti finančnemu oblastvu prve stopnje (uradu za odmero pristojbin, finančnemu okrajnemu ravnateljstvu) sumaren izkaz, iz katerega je razviden ves znesek posojil na police, ki jih je dal zavod, poslužujé se pristojbinske prostosti po § 15. Temu izkazu je priložiti potrdilo podpisovalnice za vojno posojilo o imenskem znesku vojnega posojila, ki ga je podpisal zavod za vsakega posameznega posojilojemnika. Rok za predložbo izkaza se more iz ozira vrednih razlogov podaljšati z odobrenjem finančnega deželnega oblastva.

4. Posojila na police in obresti od posojil na police, za katere se zahteva pristojbinska prostost po § 15, je vknjiževati ločeno, zmislu primerno uporabljaje določila §§ 31, 32, 37 in 38 ministrstvenega ukaza z dne 10. decembra 1915. l. (drž. zak. št. 363) in jih ločeno izkazovati v letnem obračunu ter v njegovih prilogah.

(2) Izrečne pripoznavne pristojbinske prostosti po § 15 ni treba izprositi.

(3) O podelitvi posojila in o plačevanju obresti od posojila izdane listine morajo imeti na gornjem robu prve strani zaznamek: „Posojilo na police kolka prosto po § 15 ukaza finančnega ministrstva z dne 11. novembra 1916. l. (drž. zak. št. 382).“

§ 17.

(1) Pristojbinska prostost po § 15 se izgubi, ako zavarovalnica ne izpolnjuje ene izmed dolžnosti, ki so ji naložene po § 16, odstavek 1, št. 2, 3 ali 4.

(2) Ako se izgubi pristojbinska prostost, je dodatno pobrati pristojbino po § 1, odstavek 1, št. 3, cesarskega ukaza z dne 15. septembra 1915. l. (drž. zak. št. 280).

V. Vloge na varstvena ali skrbstvena in ustanovna oblastva. Izročitve iz sirotinskih blagajnic.

§ 18.

(1) Vloge, s katerimi se prosi za pritrditev varstvenega ali skrbstvenega ali ustanovnega oblastva, da sme varovanec ali oskrbovanec (ustanova) podpisati peto avstrijsko vojno posojilo ali da se izročí potrebne imovine, da se plača podpisano vojno posojilo, so kolka proste. Te vloge morajo imeti na gornjem robu prve strani zaznamek: „Kolka prosto na podstavi § 18 ukaza finančnega ministrstva z dne 11. novembra 1916. l. (drž. zak. št. 382).“

(2) Od zneskov, ki se brezpogojno izročí iz sirotinskih blagajnic, da se plača za varovance ali oskrbovance podpisano peto avstrijsko vojno posojilo, ni plačevati hranilne pristojbine. Ako je izročitev pogojna, je dobo, ki je minila do te izročitve, zanemarjati ob preračunu hranilne pristojbine, ki jo je plačati o priliki poznejše brezpogojne izročitve.

VI. Združbe za podpisovanje avstrijskega vojnega posojila.

§ 19.

(1) Zadruga in društva, ki se bavijo po pravih edinole s podpisovanjem avstrijskega vojnega posojila za skupen račun svojih udov, z zbiranjem vplačil udov za ta namen, z začasnim plodonosnim nalaganjem razpoložnih novcev pri podjetjih, ki so zavezana javnemu polaganju računa, in z agitacijo za avstrijska vojna posojila, se podeljuje oprostitve od kolkovnin in neposrednih pristojbin, ako se zadružna pogodba (pravila) združbe ujema z uradno založenimi vzornimi pravili:

1. Za zadružno pogodbo in za vse o priliki ustanovitve zadruge (društva) potrebne listine, vloge, zapisnike in uradna dejanja;

2. za knjige in zapiske zadruge (društva).

(2) Zadruga in društva v prvem odstavku označene vrste, kojih zadruga pogodba (pravila) se razlikuje od vzornih pravil, imenovanih v odstavku 1, morejo najdalje do 30. dne junija 1917. l. prositi za podelitev ugodnosti odstavka 1 s kolka prosto vlogo na finančnem oblastvu prve stopnje (uradu za odmero pristojbin, finančnem okrajnem ravnateljstvu), v čigar uradnem področju je sedež združbe; rok se more iz ozira vrednih razlogov podaljšati z dovoljenjem finančnega ministrstva. O prošnji, kateri je priložiti zadruga pogodbo ali pravila v izvirniku ali pooverjenem prepisu (odtisku), odloča finančno ministrstvo.

(3) Listine in spisi, za katere se zahteva oprostitev po odstavkih 1 ali 2, morajo imeti na gornjem robu zaznamek: „Kolka prosto na podstavi § 19 ukaza finančnega ministrstva z dne 11. novembra 1916. l. (drž. zak. št. 382)“.

VII. Listine v prometu kreditnih zavodov, hranilnic ter pridobitnih in gospodarskih zadrug v občevanju s podpisniki (kupci) vojnega posojila.

§ 20.

(1) Finančno oblastvo more dovoliti oprostitev od kolkovnin in neposrednjih pristojbin:

1. Potrdilom, ki jih izroči kreditni zavod, hranilnica ali pridobitna in gospodarska zadruga podpisnikom petega avstrijskega vojnega posojila namesto vrednostnih papirjev tega vojnega posojila, ki so jih podpisali, ki pa še niso izgotovljeni;

2. potrdilom strank o prejemu vrednostnih papirjev petega avstrijskega vojnega posojila, ki so jih podpisale;

3. listinam, s katerimi potrjuje zavod v št. 1 označene vrste svojim odjemalcem, eventualno z navedbo vplačilnih pogojev, opravo delnih plačil na račun cene petega avstrijskega vojnega posojila, ki so ga podpisali ali kupili, ako so te listine izdane pred 1. dnem januarja 1919. l.;

4. pred 1. dnem januarja 1919. l. izdanim listinam, v katerih izjavljajo podpisniki ali kupci petega avstrijskega vojnega posojila, da so zadovoljni z vsebino v št. 3 navedenih listin;

5. potrdilom, ki jih daje zavod v št. 1 navedene vrste svojim odjemalcem pred 1. dnem januarja 1919. l. o tem, da je vzel vrednostne papirje avstrijskega vojnega posojila, ki so jih podpisali ali kupili, v hrambo, in sicer tudi tedaj, ako se potrdila ne izdajajo v obliki pisem.

(2) Kreditni zavodi, hranilnice ter pridobitne in gospodarske zadruga, ki želé dobiti v prvem odstavku označene oprostive, morajo prositi za podelitev te oprostitve na finančnem ministrstvu s kolka prosto vlogo. Vlogi je priložiti osnutek (obrazec) listin, za katere se zahteva oprostitev od kolkovnin in neposrednjih pristojbin.

(2) Ako se podeli oprostitev, je pristaviti listinam na gornjem robu zaznamek: „Kolka prosto na podstavi § 20 ukaza finančnega ministrstva z dne 11. novembra 1916. l. (drž. zak. št. 382).“

VIII. Posojila avtonomnih zvez, da se nabavijo sredstva za podpisovanje vojnega posojila.

§ 21.

Posojilom, ki jih najmejo dežele, okraji, občine in druge avtonomne zveze, da se nabavijo gotovine za podpisovanje petega avstrijskega vojnega posojila, gre oprostitev od kolkovnin in neposrednjih pristojbin po členih I in II zakona z dne 25. marca 1902. l. (drž. zak. št. 70).

IX. Dogovori o izplačevanju zavarovalnih vsot v vrednostnih papirjih vojnega posojila.

§ 21.

Dogovori med zavarovalnico in zavarovateljem (zavarovancem), s katerimi izjavi zavarovatelj (zavarovanec), da je zadovoljen, da se mu, kadar nastopi zavarovalni primer, zavarovalna vsota namesto v gotovini izplača v vrednostnih papirjih petega avstrijskega vojnega posojila, niso zavezani poleg pristojbin po § 1 cesarskega ukaza z dne 15. septembra 1915. l. (drž. zak. št. 280) o pristojbinah od zavarovalnih pogodb, pogodb o dosmrtnih rentah in preskrbninskih pogodb, nikaki posebni pristojbini (§ 5 in § 6, odst. 3, ministrstvenega ukaza z dne 10. decembra 1915. l. [drž. zak. št. 363]).

X. Davek od prometa efektov.**§ 23.**

Promet vrednostnih papirjev petega avstrijskega vojnega posojila je oproščen davka od prometa efektov, ustanovljenega v zakonu z dne 9. marca 1897. l. (drž. zak. št. 195).

XI. Pričetek veljavnosti.**§ 24.**

Ta ukaz dobi moč dne, katerega se razglasi.

Marek s. r.

383.

Ukaz vsega ministrstva z dne 13. novembra 1916. l.

o ustanovitvi urada za prehranjevanje ljudi.

Na podstavi cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274) se zaukazuje tako:

§ 1.

Za upravljanje vseh stvari, ki so v neposrednji ali posrednji zvezi s prehranjevanjem ljudi v vojni, se ustanavlja urad za prehranjevanje ljudi kakor osrednje oblastvo s sedežem na Dunaju.

Ta urad je podrejen ministrskemu predsedniku.

Dosedanji delokrog ministrstva za notranje stvari, trgovinskega ministrstva in poljedelskega ministrstva gledé preskrbovanja z živili in krmili gre od dne njegove ustanovitve uradu za prehranjevanje ljudi. Natančnejša določila o prehodu ukrene ministrski predsednik.

Delovanje, ki gre imenovanim ministrstvom na polju javne zdravstvene službe, ter vzdrževanju in pospeševanju industrijske, obrtne in kmetijske produkcije, ostane neizpremenjeno.

§ 2.

Vodstvo urada za prehranjevanje ljudi je naloženo predsedniku.

Za njegovo namestovanje se pokliče dva podpredsednika.

Natančnejša določila o notranji uredbi urada se ukrenejo v ustavu, ki ga izda ministrski predsednik.

§ 3.

Urad za prehranjevanje ljudi more na podstavi pooblastila, ki mu ga podeli ministrski predsednik, z ukazom izdajati predpise, potrebne za dosego njegovih namenov, zlasti predpise

1. o proizvodanju in podelovanju živil in krmil ter sirovin, ki služijo za njih proizvodanje;
2. o nabavljanju, razdeljevanju in porabljanju ter o cenah takih potrebščin;
3. o poizvedovanju zalog imenovanih reči.

§ 4.

Oblastva in uradi, ki so podrejeni v § 1 imenovanim ministrstvom, so v stvareh preskrbovanja z živili in krmili vezani na ukazila urada za prehranjevanje ljudi.

Dolžnost sodelovati na nalogah tega urada se more naložiti tudi občinam (§ 1 cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. [drž. zak. št. 274]).

Urdu za prehranjevanje ljudi so podrejeni nadalje zavodi, ki jih je ustanovila vlada za gospodarjenje z živili in krmili.

§ 5.

Dan, katerega mora v ministrstvu za notranje stvari ustanovljeni urad za prehranjevanje ljudi ustaviti svoje delovanje, določi ministrski predsednik.

§ 6.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Koerber s. r.

Georgi s. r.

Trnka s. r.

Bobrzyński s. r.

Marek s. r.

Klein s. r.

Hussarek s. r.

Schwartzenu s. r.

Stibral s. r.

Schaible s. r.

Clam-Martinic s. r.